



U organizaciji Saveza kulturno-umetničkih društava Srbije (SKUDS) i Folklornog ansambla „Vila“ SKUD-a „Železničar“ iz Novog Sada, u hotelu Norcev na Iriškom vencu, nedavno je održana **Tradicionalna igranka u novom dobu**. Ovaj projekat je osmišljen 2019. godine u cilju reafirmacije i promocije izvodjenja tradicionalnog plesa u široj javnosti. Kao i prošle godine, Sekretarijat za kulturu Grada Novog Sada je prepoznao ovu inicijativu, pa je tradicionalna igranka, uz poštovanje svih propisanih mera zdravstvene zaštite, na radost svih učesnika, ipak održana.

Igranci su prisustvovali plesači iz Ansmbla „Vila“, KUD-a „Đoka Pavlović“ iz Beograda, KUD-a „Vinogradar“ iz Ledinaca, Akademskog folklornog ansambla „Oro“ iz Niša, Ansambla „Jednota“ iz Gložana, kao i studenti Fakulteta muzičke umetnosti iz Beograda i prijatelji organizatora. Prvi blok plesanja je započet **kraljevim kolom**, kako su nekada i počinjale igranke. Usledili su potom **devojač**

ko kolo

uz demonstraciju dr Selene Rakočević, profesora etnokoreologije na Fakultetu muzičke umetnosti u Beogradu i Akademiji umetnosti u Novom Sadu, i Milorada Mirčića, soliste ansambla „Vila“, kao i

moravac

koji su demonstrirali Srđan Petrović i Dunja Krstić iz „Vile“. Nakon plesova iz centralne Srbije, igranka je nastavljena plesovima iz južnih i jugoistočnih delova naše zemlje, od kojih izdvajamo izvođenje svrljiške

rumenke

, koju je demonstrirao dr Slavoljub Uzunović, profesor na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanja u Nišu. „Kako magnet ne funkcioniše bez dva različita pola“, prema rečima maestra Milorada Lonića, igranka je nastavljena plesovima iz Vojvodine, koje je uglavnom demonstrirao sam maestro Lonić.

Kako se manifestacija i zove *Tradicionalna igranka u novom dobu*, Edvin Ostin, profesor plesa na Brigham univerzitetu iz Jute (SAD) i njegova supruga su učesnike naučili tradicionalni kantri ples iz Taksasa, što je posebno razgalilo sve plesače. Nakon toga su plesači iz Gložana demonstrirali dva slovačka plesa, čime je dokazano da je ples univerzalni jezik koji svi razumemo. Prvi blok je završen

ženskim puštenim orom

sa prostora nekadašnje Južne Srbije, odnosno današnje Severne Makedonije, jer, prema rečima Milorada Lonića, „kolo pripada svakom narodu koji ga igra, bio on srpski ili bilo koji drugi“.

Drugi blok je obeležila uživo svirka Tamburaškog sastava ansambla „Vila“. Plesači su učili tradicionalne **somborske plesove** koje je demonstrirao Vladimir Babijanović. Na samom kraju igranke, plesači su se vratili na jugoistok Srbije i zajedno zaplesali

leskovačku četvorku

i čačak

koje je ponovo demonstrirao profesor Slavoljub Uzunović.

Zbog epidemiološke situacije plesači su nosili maske i trudili se da drže rastojanje. Kako je i sam broj ljudi bio ograničen, orkestar nije bio prisutan, već se plesalo na već snimljene melodije. Izuzetak je bilo prisustvo tamburaškog sastava koji je takođe bio smanjen za ovu priliku. Igranci je prisustvao i Andrej Janka, svirač tradicionalnih instrumenata u Narodnom orkestru ansambla „Vila“, koji je svirkom na fruli, a naročito gajdama upotpunio igranku. Njegova svirka doprinela je autentičnoj atmosferi ovog plesnog događaja.

Iako plesači mahom nisu iz istih ansambala, to nije predstavljalo barijeru među njima. To se najviše videlo u delu kada su se plesali parovni plesovi u kojima su plesači birali partnere koje ne poznaju da bi se što više družili i bolje upoznali, ali i drugom delu igranke kada su se plesači pomeštali u kolu i zaboravili ko je iz kog ansambla. Samo je bio bitan ples i druženje.

Na samom kraju igranke, usledio je čin bratimljenja Ansambla „Vila“ iz Novog Sada i Ansambla „Jednota“ iz Gložana, uz primopredaju poklona i obećanje da će se ovakva druženja što češće održavati, jer, kako naglašava maestro Milorad Lonić, „Srbi i Slovaci su oduvek bili prijatelji“.

Tekst: Emilija Diković

Student FMU iz Beograda

Fotografije: Sara Blagojević, FA „Vila“

